

Mónicz Á: Tanya és vargavé

VARGA (Be, egy pár csizma a vállán)
Hej, sok csizma elkelt! Örömet vitték ám!
Arannyal - ezüsttel fizették portékám!
Jó vásárt csináltam! No, rögvest megnézem,
Mennyi is gyült össze ebben az erszényben...
A keservit! Hun van? Mind elittam vóna?
Tyűh! A kocsmárosné, a szemes perszóna,
Elszerezte pénzem azon melegében.1.
Tudom, meg is korpáz hites feleségem!
:- Hátam is borsozik...Igen nyelves fajta...
Adjatok tanácsot: hogy fogjak ki rajta,
Ha majd számon keri azt a sok forintot?...
Megálljunk! Botommal egy nagyot suhintok,
Osztan eltemlők nyomban, mint a halott!..
Higyje, hogy valamely zshivány agyon csapott,
És az forgatott ki minden vagyonomból...
Ha látom, Hogy párom penzzel ~~ne~~ már nem gondol:
Pöltamadok megint s élek mint azelőtt...
Igy nem húzhatja rám a vizas lepedőt!
Még ő leszem hálás, hogy oly csuda esett:
Megéleszti az úr hülő tetemet - (földre veti magát)
Jaj, meghalok, párom!
Immár Isten áldjon!

VARGÁNÉ (be)
Hogy az ördög vinné, Pálom ez, ugy vélem!
Bolondját járathá férj-uram énvélem.
Nyilván minden garast elivott és felélt,
Laci-konyhán tombolt- rossz seb rágja belét!
Mint jámbor kisbárány úgy hever itt szegény, -
Bezzeg, ha inni kell, iszik, mint a gödény!
No, megaklj, te borzsák, majd adok én neked!
Ezt a részegséged még megemlegeted!
Hótnak teszi magát az én édes párom?
de tudom, Istenem, el is parentálom!

Még gyertyát is gyújtok, megadom a módját,
Akárki meglássa, - azt a ragyogóját!
misét is mondatok, kántálót is szerzek,
Hogy fujjon felette búcsuztató verset.
- Kántor uram, kérném egy kis éneklésre.
Ékesen cifrázza: megfizetek érte.

KÁNTOR (be) Örömet éneklek, annak, aki fizet,
Csak innom bort adjon, ne pediglen vizet.
Melj halálal hala?

VARGÁNÉ Szornyú eset vala!
Egy zshivany megcsapta
Pénzének miatta!

KÁNTOR Kár ugy óbégatni: ha megesett, Ámen!
Halál ellen - tudjuk - non est sedicamen
~~XXXXXXXX~~ Requiescat immár! Tovább ne siránkozz,
Hogy ne legyen orcád idő előtt ráncos.

VARGÁNÉ(Korsót nyujt)
Ihol jó bor - ital! Csak kezdje kend végre,
Hogy meglegyen Pálom lelke idvessége!
- Ki aszonymnak cselt vet,
könnyen ráfizethet! -

KÁNTOR Requiscat - Ámen! Mert, ergo, szaporán,
Pál idvességére, kiiszom csutorám!
(madzaggal a koparsó mértékét veszi)

VARGÁNÉ Mely rossz férjem vala! Ó, az eb-ellette!
Ki sem birta volna más asszony mellete!
Reménykedtem mindig, hogy leszek még szabad,
De az idő szaladt, - s férjem uram maradt.
Lettem volna inkább pórnak felesége,
Kinek földén terem minden elesége!
Kis családjaimmal immáron mit kezdjek,
Hogy kenyér adójok itt hagyott özvegynek?
Igyunk még csak van mit; viz a kúában fakad:
De ha Jankóm éhes - a kut jól nem lakat.
Mely nagy bajban vagyok!Jaj, szegény fejemnek!
A sok gondolkodás nyugodnom nem enged.

SZAKÁCSNÉ (jó)

Adjon Isten, Zsófi! Hát az urad hol van?

VARGÁNÉ Itt hagyott örökre szűkös özvegy sorban!

Ó, bár csak felfogná dolgozom a jó Isten!

Bizony, komám asszony, senki másom nincsen.

SZAKÁCSNÉ ~~XXXXXXXXXXXX~~ Megbüntette Isten e nagyszájú embert,

Amiért ellenem fenekedett, nyelvelt,

Nem restelt a pappal hirbehozni engem!

Egyet se busuljál érte, Zsófi lelkem!

Én a mondó vagyok, hogy az özvegy asszony

Hamarán új férjet, különbet válasszon!

Jót szeres másodsor, ha először kár ért,

Gazdag özvegy embert példának okáért!

No, Isten megáldjon! Elég könnyed ömlött:

Ne sirassad tovább ezt a boros tömlőt!

Futok, mert a papnak készitek ebédet...

Szűz Anyám, a kolbász azóta megégett!

(Elfut)

VARGÁNÉ Jól beszél az asszony! DE el is tőkélttem, hogy

Nem élek ezután oly rövid kötélben!

:- Gazember! Nyaggattál Jano fiam végett,

Hogy Orbán deákot formázza, nem téged?

Szapultál ha egy-egy legényt csak megnéztem?

No, megállj! Kifundált bosszúmat elvégezem.

(Tettetve)

Lám, ahol jön Orbán! Majd ő megvigasztal!

Vetve a nyoszolyám, terítve az asztal.

KÁNTOR E boldogult varga felett

Szemem páraja könnyebben fered! (Kitántorog.)

VARGÁNÉ (Orbán hangján) Egyetlen Zsófikam!

VARGA (Magában) Fulladj meg, te barom.

VARGÁNÉ (Orbán hangján)

Jössz-te az ölembe.

(Magahangján)

Örömet, aranyom!

VARGA (Magában)

VARGA (magába)
Mi a szösz? Jól hallok? Vagy csengett a fülem?
Tán bizon az Ördög incselkedik velem?

VARGÁNÉ(Orbán hangján)
Meggicerélhetem az én kis tubámat?
(Maga hangján)
Rajta csak, gillicém, veszködöm utánad!

VARGA (magába)
Szolgáló: ha ráér - ténsasszony: ha lehet-
Bezzeg egy Vargáné nyakra+főre szeret!

VARGÁNÉ(maga hangján)
Ne szoríts úgy, szentem, mert elhagy a lélek...

VARGA (magában)
Hú, te szégyentelen, hogy ott gebednél meg!

VARGÁNÉ(maga hangján)
Ne tovább, ne tovább! Szüzanyám mi lel?
Hátamon borzong a szerelem hidege.
(Orbán hangján)
Miért húzódozol, Zsófikam, galambom?
Jó lesz az neked is - meghigyjed, ha mondom!

VARGA (magába)
Adta cemenéje! Hát te, Mihejt lehet,
Menten össze szűröd Orbánnal a levet?
Régi dolog az, hogy csecses-faros néember
Mind egy húron pendül a lator-félékkel.
(felüls ámul, hogy feleségét egyedül látja.)
Asszony, asszony, ládd-e? Csudaa esett velem!
Halott vot az urad, most meg, im, eleven!

VARGÁNÉ Meg nem foghatom, hogy kendet mi érhetto!

VARGA Biz én visszatértem ebbe az életbe.
Buzgo imádságot mondhattál érettem,
Hogy oly kinek után újra megéledtem.

VARGÁNÉ Ejha! Tán poklot járt holtában kegyelmed?

VARGA Azt én, mig buzgalmad nem szerzett kegyelmet.
Csapkodott köröttünk kénkő lángja, füstje,
~~XX~~ S Ördögök vetettek egy ménkü-nagy üstbe.

Forró szurkot kínált a Sátán kehelyben,
S kényszerített rá, hogy Orbánra emeljem!
Azt gondoltam akkor, Zsófi - Isten bizony -
Inkább megesküszöm, hogy többet nem iszom!
Térdelj le, s fogadd meg, hogy aki itt térdel,
Bort eztán nem iszik, - vizet is mértekkel!
Két kezed tedd össze! - Kis pulyáim gyertek!
(Rengeteg gyerek szalad be, körülveszi őket.)
Apátoknak kérjük Istentől kegyelmet!

IRGÁNÉ-VARGA Felhők ura, Zeus! Szent esküvést teszek,
Hogy soha sem leszek már ezután részeg!
Ámor sarujára, Venus papucsára
Fogadom, hogy nem lát többé soha csárda!
Vezeklek, mert sert, bort vederben vedeltem!
Csak vizet adjatok ezután vederben!
Oszlasd felhőd, Zeus: az legyen jó ómen,
Hogy esküvésemet meghalगतad, ámen!

FUGGONY